

verdensordenen med sin bog »Sjæl gør dig smuk«, sådan er Ole Jørgensens møde med pressen efter en enestående modtagelse, hvor blandt andre tidl. rigsantikvar P. V. Glob har rost værket til skyerne.

»Bør straks oversættes til en række verdenssprog, deriblandt Inuiternes eget?« lød kommentaren fra Glob.

Bogen har egentlig ligget færdig i to år, oplyser Ole Jørgensen, men bl.a. forfatterens krav til lay-out og udstyr udskød udgivelsen. Først efter at have mødt mag. art. Stig Thornsøhn, der foruden at drive forlaget Lobo blev kendt for sin indianerudstilling på Nationalmuseet sidste år, blev det til den 330 sider store bog om Inuitmenneskene, som beboerne af de arktiske egne omkring den nordlige halvkugle selv kalder sig.

De to autodidakte forskere i den 4. verdens problemer traf hinanden på Russeltribunalet i oktober 1980, og hermed var samarbejdet om bogen indledt. Ole Jørgensen var til stede som repræsentant for Tukak-teatret i Fjaltring, der er hans daglige arbejdsplads, når han ikke er på job blandt naturfolkene eller i USA for at sælge udstillinger og teater-tournéer f.eks. til Scandinavia Today.

tid. Men at det blev i nuit og hans hjerte nær, beror nærmest på en tilfældighed. Efter lærereksamen var det hans norske og latinkollega til Afrika, og var krigen i Nigeria ikke kommet i vejen i 1967, så var et ophold her allerede sikret. I stedet blev det til et ophold som lærer på Grønland i perioden 1967-72.

Og her meldte spørgsmålet sig: hvordan kan du bruge de grønlandske myter og sagn i din egen hverdag og ansigt til ansigt med din egen vesterlandske kultur? Skolelæreren, der ikke havde været så hurtig til bogen tidligere, gav sig til at læse. 10.000 sider blev det til over en tiårig periode, og det er denne læsning, der nu på forbilledlig vis er kogt ned til 330 sider.

Livssyn og tro, trommen, dansen, myterne og åndemanerne osv. det er titlerne på nogle af de enkelte kapitler i bogen. Men bogen er også billeder:

– Tekst, tegning og billede er en enhed, fortæller Ole Jørgensen til KD, derfor har jeg selv lavet lay-out til bogen samtidig med, at jeg skrev den. Der er tale om en enhed. Det har været mit ønske, at læseren skulle stå ansigt til ansigt med mennesker, hvis navne vi kender, og det har betydet meget for mig at kunne hidføre en tegning, et digt eller en fortælling til netop det menneske,

– Ligeledes er det væsentligt for mig at få bogen oversat til Inuits eget sprog, ligesom jeg, når jeg tidligere har arrangeret udstillinger om eksimoiiske kulturs alder - er på, at demonstrere, at de har deres eget sprog. Den danske udgave af bogen er allerede i færd med at blive oversat til grønlandsk, og Nordisk kulturfond har ydet 12.000 kr. til arbejdet.

Sat på plads

Selv har Ole Jørgensen i flere år arbejdet kreativt med maleri og skulptur. Og den brede kulturmodel, som det grønlandske Tukak-teater i Fjaltring arbejder ud fra, passer ham godt. Her kommer hans evner til udfoldelse indenfor tegning og malerkunst, grafik, foto video og film samt en væsentlig og udstrakt udstillingsvirksomhed. Herude i Vestjylland finder han også en kultur, der i magt og meget er beslægtet med en oprindelig i udtrykket, som man også finder hos eksimoerne.

Det er Inuit-kulturen, således som den har udfoldet sig specielt fra århundredskiftet til i dag, der har inspireret forfatteren og kunstneren. Indenfor dette korte spænd af år - målt med den eksimoiiske kulturs alder - er der sket en voldsom udvikling, hvor den unge grønlænder i dag ofte befinder sig på samme kulturelle udviklingsstade som vestens unge i dag. Og det forbinder Ole Jørgensen ikke med noget særlig attraktivt.

– Under mine ophold i Grønland har jeg lært, hvor

blev sat på plads. Hvis man ikke respekterer naturen, så koster det ens liv.

– Vi har glemt, at der også i mennesket findes en natur. Teknologien er blot et sidespor, der bygger på menneskets løbiske, intellektuelle side. Vi tror, vi kan erobre verden, men vi glemmer det følelsesmæssige i os selv. Naturfolkene har bevaret nogle af disse sider, som har med naturen, følelseslivet og kærlighedslivet at gøre. Enkelte mennesker på Grønland har stadig rod i denne gamle kultur, mens nutidsgenerationen stort set har glemt den. Derfor henvender bogen om Inuits kultur og levevis sig også til naturfolkene selv. Den har et dobbelt sigte, fortæller Ole Jørgensen, idet den henvender sig dels til helt uvidende om disse naturforhold dels til naturfolkene selv.

Interessen for et fast fællesskab mellem Tukak-teatret og forlagsvirksomhed er med Ole Jørgensens bog blevet effektivt artikuleret. Som led i den internationale informationsvirksomhed om den 4. verdens ofte aktuelle og uhyre presserende problemer ville en sådan forlagskontakt være af stor betydning. Ole Jørgensen håber, at denne kontakt nu er indledt. Han håber også at kunne sælge 3000 eksemplarer af bogen om Inuit i en vis ruf, så hans egen risiko, forlængerens parcelhus og bogtrykker Hostrups tillid og velvilje ikke er investeret forgæves.

Ole Jørgensen: Sjæl gør dig smuk. 175,- kr. indb. forlaget Lobo. Udkommer i dag.